

لوسمی، میلوئید حاد بالغین (AML)

لوسمی میلوئید حاد بالغین (AML) یا لوسمی غیر لنفوسیتی حاد بیماری است که سلول های سرطانی در خون و مغز استخوان یافت می شود. مغز استخوان بافت اسفنجی شکلی است که داخل استخوان های بزرگ بدن قرار دارد. این بافت سازنده گلبول های قرمز (که اکسیژن و سایر مواد غذایی را به بافت های بدن حمل می کند) ، گلبول های سفید (که با عفونت مبارزه می کند) و پلاکت ها (که خون را منعقد می سازند) می باشد. بطور طبیعی مغز استخوان سلول هایی بنام بلاست را تولید می کنند که در مسیر تکامل خود به انواع مختلف سلولهای خونی که هر کدام وظیفه ای خاص دارند تبدیل می شوند. AML آن دسته از بلاست ها را تحت تاثیر قرار می دهد که به نوعی از گلبول سفید بنام گرانولوسیتها تبدیل میشوند. در AML این بلاستها تکامل نیافته و تعداد آنها بسیار زیاد میشود، بطوری که شاهد حضور بلاستهای نابالغ در خون و مغز استخوان خواهیم بود. لوسمی ممکن است حاد یا مزمن باشد. AML بسرعت پیشرفت کرده و در بالغین و در کودکان دیده میشود.

علائم بیماری

معمولاً تشخیص مشکل است. علائم اولیه بیماری ممکن است شبیه آنفلونزا یا سایر بیماریهای رایج

دیگر باشد.

در صورت بروز هر یک از علائم و نشانه های زیر به پزشک مراجعه نمایید: تب ، ضعف یا خستگی، درد در استخوان ها و مفاصل . پزشک برای آگاهی از تعداد انواع مختلف سلولهای خونی آزمایشاتی را درخواست می کند و چنانچه آزمایش غیرطبیعی بود ممکن است از مغز استخوان فرد نمونه برداری بعمل آورد. در این روش سوزنی را وارد استخوان کرده و مقدار کمی از مغز استخوان را جهت مطالعه در زیر میکروسکوپ برداشت می نمایند. بعد از انجام این عمل پزشک میتواند نوع لوسمی را تشخیص و بهترین درمان را ارائه دهد. شانس بهبودی بیمار (پیش آگهی) به نوع AML، سن فرد و وضعیت عمومی سلامتی او بستگی دارد.

مرحله بندی لوسمی میلوئید حاد بالغین:

درمان نشده:

منظور از AML درمان نشده این است که بیمار هیچگونه درمان جز درمان علائم بیماری دریافت نکرده است. در خون و مغز استخوان تعداد بسیار زیادی گلبول سفید وجود داشته و ممکن است علائم و نشانه های دیگر لوسمی دیده شود.

فروکش یافته :

بیمار درمان شده است و تعداد گلبولهای سفید و سلولهای خونی و مغز استخوان در حد طبیعی است علائمی از لوسمی وجود ندارد.

راجعه/سرکش:

منظور از لوسمی راجعه (عود یافته) بازگشت مجدد آن بعد از یک مرحله فروکش می باشد. و فرم سرکش (طغیانگر) لوسمی است که علیرغم درمان فروکش نمی شود.

شبهه های درمان:

درمان اولیه شیمی درمانی است. پرتودرمانی در موارد خاص بکار میرود . استفاده از پیوند مغز استخوان و زیست درمانی تحت مطالعه است. شیمی درمانی: استفاده از دارو جهت کشتن سلولهای سرطانی است. دارو را می توان بصورت خوراکی، عضلانی، وریدی تجویز نمود. شیمی درمانی یک درمان فراگیر به حساب می آید، چراکه دارو وارد جریان خون شده و در بدن پخش شده و سلولهای سرطانی را در هر جای بدن باشند، از بین میبرد. گاهی دارو را از طریق مایع مغزی-نخاعی از پشت (کمر) وارد می کنند که به آن روش اینتراتکال گویند. درمان شامل دو فاز می باشد:- مرحله اول "درمان القایی" نامیده می شود که هدف از آن کشتن هرچه بیشتر سلولهای سرطانی و هدایت بیماری به مرحله فروکش میباشد. وقتی بیمار وارد این مرحله شد و علامتی از لوسمی نبود ، مرحله دوم "درمان مکمل" آغاز میشود. تا باقیمانده سلولهای سرطانی از بین بروند.

مجمع بیمارستانی امیراعلم

Amiralam.tums.ac.ir

آموزش به بیمار

لوسمی، میلوئید حاد

بالغین (AML)

درمان بر اساس مرحله استقرار بیماری:
درمان AML به نوع بیماری، سن فرد و وضعیت
عمومی سلامتی وی بستگی دارد.

AML حاد درمان نشده در بالغین:

احتمالاً درمان بصورت شیمی درمانی خواهد بود.
در صورتیکه سلول های سرطانی در مغز یافت
شوند، دارو را مستقیماً به نخاع تزریق می کنند.

AML فروکش یافته در بالغین:

درمان به احتمال زیاد شیمی درمانی خواهد بود.
همچنین از پیوند مغز استخوان یا پیوند سلولهای
بنیادی خون نیز ممکن است استفاده شود.
برای تخفیف و تسکین علائم ممکن است از
پرتو درمانی استفاده نمود. همچنین ممکن است از
شیوه های نوین شیمی درمانی یا پیوند مغز
استخوان که در دست مطالعه قرار دارد استفاده
نمود.

برای اینکه بیماری در مرحله فروکش بماند، ممکن
است نیاز باشد تا شیمی درمانی سالها ادامه یابد.
پیوند مغز استخوان به منظور جایگزین کردن مغز
استخوان بیمار با مغز استخوان سالم انجام میشود.
طی مراحل مغز استخوان سالم را از شخص
سالمی که از نظر بافتی کاملاً و یا خیلی شبیه
بافتهای بدن بیمار است استخراج می کنند، فرد
دهنده پیوند می تواند برادر یا خواهر بیمار
(ترجیحاً دو قلوئی) و یا یک فرد غریبه باشد. مغز
استخوان سالم را از طریق یک سوزن وارد
سیاهرگ بیمار می کنند تا جایگزین مغز استخوان
تخریب شده شود. هنگامی که مغز استخوان را از
فردی غیر از خود بیمار تهیه می کنند، پیوند را
آلوژنیک می نامند.
روش دیگر پیوند اتولوگ می باشد و هنوز در
دست مطالعه می باشد. مغز استخوان خود بیمار
استخراج و بعد از طی مراحل به سیاهرگ بیمار
تزریق می کنند.

نوعی از پیوند اتولوگ بنام " پیوند سلول های
بنیادی خون محیطی " وجود دارد که در این روش
خون بیمار را از دستگاهی عبور می دهند که
سلول های بنیادی خون را برداشت کرده و مجدداً
خون را بعد از مراحل در زمان مقتضی وارد بدن
بیمار می کنند.